

COMMISSIEVOORSTEL Opiniërend

BIJ ZAAKNUMMER: 2021073518

Voorstel voor de vergadering van de Commissie Ruimte op 23 november 2021

Agendanummer:	06
Onderwerp:	programma warmtetransitie 1.0 vaststellen
Opsteller:	M. van Jole, Team Ruimte
Portefeuillehouder:	J.P.E. Bankers
Datum:	
Voorstel:	Wensen en bedenkingen meegeven aan college van burgemeester en wethouders over het programma warmtetransitie 1.0 en de nog op te stellen uitvoeringsplannen.
Presentatie:	Nee
Bijlage(n)/ter inzage	2021051773 - programma warmtetransitie 1.0

Samenvatting

Het afgelopen jaar heeft de gemeente Asten samen met inwoners, ondernemers, belangenorganisaties, ketenpartners en lokale deskundigen gewerkt aan het programma warmtetransitie Asten (voorheen Transitievisie Warmte Asten). De gebouwde omgeving moet uiterlijk in 2050 aardgasvrij zijn. Dit wordt de warmtetransitie genoemd, omdat het grootste deel van de energievraag van de gebouwde omgeving bestaat uit warmte geleverd door aardgas. Iedere gemeente heeft de opdracht gekregen om een plan te maken hoe we stapsgewijs afscheid nemen van het aardgas als warmtebron. Het programma legt vast dat we in Asten samen werken aan duurzame en betrouwbare alternatieven die voor iedereen veilig, haalbaar en betaalbaar zijn. Daarbij is de keuze gemaakt om op de eerste plaats in te zetten op energiebesparing in alle gebouwen en nu geen woningen aan te wijzen die voor 2030 aardgasvrij moeten worden.

Inleiding

Iedere gemeente moet voor 2022 een plan vaststellen waarin wordt beschreven hoe gebouwen voor 2050 aardgasvrij worden. Het plan (programma) wordt minimaal iedere 5 jaar geactualiseerd.

Technische analyses en mogelijke scenario's zijn eerder aan u voorgelegd en gedurende de gehele planvorming zijn stakeholders betrokken. Veel inwoners hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om o.a. via een enquête een bijdrage te leveren aan de totstandkoming van het plan. Het voorgelegde scenario om voor de gehele gemeente in te zetten op het besparen van energie wordt breed ondersteund. Tevens bleek uit de resultaten dat een deel van de inwoners al (gedeeltelijk) de stap wil zetten naar aardgasvrij. Ook is het programma op basis van de inspraakverordening ter inzage gelegd. Specifieke inspraakreacties hebben we niet ontvangen.

Wat willen we bereiken

De oplossingsrichting naar een toekomst zonder aardgas is voor een groot deel van de gemeente Asten niet duidelijk. De verwachting is dat dit in de komende jaren steeds duidelijker zal worden door innovaties, ervaringen, keuzes met betrekking tot het energiesysteem en een beter beeld van de kosten.

De komende jaren zetten we daarom op de eerste plaats in op het realiseren van een lagere energiebehoefte door aan de slag te gaan met een uitvoeringsprogramma dat zich richt op isolatie, gedragsverandering en voorlopers. Door een lagere energiebehoefte bij huishoudens te realiseren wordt er minder aardgas verbruikt en wordt de uitstoot van CO₂ gereduceerd. Ook wordt door een lagere energiebehoefte de overstap naar een alternatieve warmtebron makkelijker. Bovendien wordt een forse stijging van de energielasten beperkt. Een lagere energiebehoefte is dus de eerste stap die we zetten naar een aardgasvrije bebouwde omgeving.

Voor het eerste programma warmtetransitie kunnen gemeenten als vuistregel hanteren dat deze betrekking zou moeten hebben op een vijfde van de gebouwenvoorraad in de gemeente. Wij zetten in op het zodanig benutten van de energiebesparingspotentie in Asten dat in 2030 in vergelijking met 2019 een vijfde minder gas wordt gebruikt ten behoeve van de gebouwde omgeving.

Wat gaan we daarvoor doen

De gemeentelijke activiteiten zijn gericht op informeren, stimuleren, ondersteunen en mogelijk maken, zodat inwoners weloverwogen (samen) aan de slag kunnen. Dit kan stapsgewijs. Bewustwording en het geven van handelingsperspectief zijn belangrijk om tot actie te kunnen overgaan. De gemeente is in deze transitie, die bijna alle gebouwen betreft, namelijk veelal niet de partij die verantwoordelijk is voor het aanpassen van gebouwen. Uiteindelijk zullen gemeenten op basis van de hun toebedeelde regiefunctie wel moeten kunnen beschikken over instrumenten om te zorgen dat definitieve keuzes worden geeffectueerd door alle eigenaren. In de fase waarin we de opties openhouden is deze rol echter nog niet aan de orde. Vooralsnog bepaalt de eigenaar van een gebouw welke investeringen worden gedaan.

We richten ons vanuit onze regierol op stappen die inwoners en andere eigenaren de komende vijf jaar willen en kunnen zetten. Voor de besparingsaanpak en aanpak koplopers worden uitvoeringsplannen opgesteld. Uitvoering vindt plaats op het daarvoor geschikte schaalniveau. Uitdrukkelijk zoeken we daarbij de samenwerking in de (sub)regio.

Verder pellen we samen met stakeholders, inwoners, onze lokale experts de opties voor een duurzame warmtevoorziening verder af.

We houden opties open zodat we in de toekomst optimaal kunnen profiteren van innovatie en leren we van de ervaringen elders. Zoals bijvoorbeeld de wijkgerichte aanpakken in de gemeente Someren en Helmond waarbij de haalbaarheid van een warmtenet wordt onderzocht. Met deze aanpak kunnen we na 2030 voorbereid en buurtgericht aan de slag met het aardgasvrij maken van de bebouwde omgeving.

Mogelijke alternatieven

In het programma staat dat we op dit moment geen buurt of wijk aanwijzen die voor 2030 van het aardgas gaat. De technische analyse, beschikbare informatie en de inbreng van inwoners (o.a. enquête), stakeholders en deskundige inwoners bieden hiervoor onvoldoende basis.

Toekomstagenda Asten 2030 / Vitale democratie

Het programma sluit aan bij het programma Vitale Kernen, omdat inwoners in de komende dertig jaar met hun woning aan de slag moeten. Een van onze uitgangspunten is dat de stap naar aardgasvrij betaalbaar moet zijn. Eerst inzetten op het verminderen van het energiegebruik is mede daarom een speerpunt van onze aanpak. De reductie in energiegebruik levert een daling op of voorkomt in ieder geval een aanzienlijke stijging

van de energierekening. Ook zorgt een verhoging van de energetische kwaliteit door isolatie en kierdichting (in combinatie met de juiste ventilatie) voor een comfortabeler en gezonder binnenklimaat. We zien de warmtetransitie van de gebouwde omgeving als een kans om de toekomstbestendigheid en toekomstwaarde van onze woningen te verbeteren en zo bij te dragen aan de welvaart, het welzijn en het wooncomfort van onze inwoners.

Het opstellen van het programma volgt uit het nationale Klimaatakkoord en valt ook onder het programma Klimaatbestendig & Energieneutraal Asten.

Risico's

De voor de uitvoering van het programma benodigde financiële middelen moeten nog door het Rijk beschikbaar worden gesteld.

Wat mag het kosten

Het vaststellen van het programma heeft geen directe financiële kosten. Deze zullen met name zitten in het uitvoeringsprogramma (de volgende fase).

Opsteller: M.vanJole@asten.nl